

Герасименко Ю.С., д.е.н., доцент,
Білоцерківський інститут неперервної професійної освіти
ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України (м. Біла Церква, Україна)

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ: ПРИКЛАД БІЛОЦЕРСЬКОГО ІНСТИТУТУ НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ДЗВО «УМО» НАПН УКРАЇНИ

Сучасна система освіти орієнтується на якість як ключовий критерій ефективності освітньої діяльності. В умовах цифровізації, динамічних змін та зростання вимог до результатів навчання особливого значення набувають інноваційні технології оцінювання. Вони виступають не лише інструментом контролю, а й важливим механізмом управління якістю освітнього процесу.

Інноваційні технології оцінювання формують нову філософію педагогічної взаємодії, у центрі якої – не лише вимірювання досягнень, а розвиток здатності здобувача до саморефлексії, критичного мислення та усвідомленого навчання. Сучасне оцінювання стає інтегрованим процесом, що поєднує аналітику, цифрові інструменти та педагогічну емпатію. Його мета – не зафіксувати рівень знань, а допомогти людині зрозуміти власну освітню траєкторію, визначити зони зростання та сформувати навички самоуправління у навчанні.

В умовах переходу до цифрової педагогіки інноваційне оцінювання спирається на дані аналітики навчального середовища (*learning analytics*), штучний інтелект та адаптивні платформи, які дозволяють персоналізувати процес навчання. Такі системи відстежують динаміку освітніх результатів, прогнозують потреби у підтримці здобувача та пропонують рекомендації для вдосконалення викладання.

Ключовим трендом є перехід від *оцінювання результату* до *оцінювання процесу*, що забезпечує формування стійкої мотивації, залученості та відповідальності за власний розвиток. Викладач при цьому виступає фасилітатором і наставником, а не лише контролером навчальних досягнень.

Інноваційні технології оцінювання передбачають використання інтерактивних, цифрових і рефлексивних методів визначення рівня сформованості компетентностей здобувачів освіти. До таких технологій належать: електронне тестування, використання онлайн-платформ для зворотного зв'язку (хмарний сервіс Microsoft Teams платформи Office 365), створення електронного портфоліо, формувальне оцінювання, адаптивне тестування, peer-review (взаємооцінювання), аналітичні панелі результатів навчання тощо.

Однією з провідних тенденцій є **перехід від оцінювання результату до оцінювання процесу навчання**, що передбачає систематичне формувальне оцінювання, самооцінювання та взаємооцінювання. Такий підхід дозволяє підтримувати навчальну мотивацію, сприяє розвитку культури партнерства між викладачем і здобувачем освіти, створює атмосферу довіри та відкритості.

Забезпечення якості освіти та якості надання освітніх послуг зокрема є пріоритетним напрямом діяльності БІНПО та ґрунтується на системі стратегічного планування, перманентного внутрішнього та зовнішнього моніторингу, самооцінки забезпечення якості замовниками освітніх послуг та роботодавцями, які реалізуються на всіх рівнях структури управління Інститутом.

Організація освітнього процесу для здобувачів освіти у БІНПО спрямована не лише на здобуття студентами необхідних фахових компетентностей, а й на формування гармонійної особистості, що впевнено може претендувати на своє місце в соціально-економічній системі держави. Для цього до освітнього процесу залучається значна кількість ключових стейкхолдерів, практиків окремих профільних галузей, провідних вітчизняних учених. Зміст навчання в Інституті формується на основі сучасних освітньо-професійних програм

підготовки фахівців, навчальних планів, програм навчальних дисциплін та різних видів практик. Для забезпечення права здобувачів вищої освіти на вільний вибір навчальних дисциплін у межах відповідної освітньої програми підготовки у БІНПО визначено порядок вибору здобувачами вищої освіти вибіркових навчальних дисциплін.

У БІНПО напрацьована практика залучення внутрішніх і зовнішніх стейкхолдерів до перманентного моніторингу та громадського обговорення ОП за такими формами: проведення спільних засідань кафедр із зовнішніми і внутрішніми стейкхолдерами; організація і проведення спільних науково-практичних заходів (міжнародних/усеукраїнських/регіональних конференцій, майстер-класів, вебінарів, міжнародне стажування, проведення тематичних онлайн-зустрічей; проведення планових і тематичних опитувань студентів, випускників, роботодавців.

Академічна спільнота (керівництво та науково-педагогічні працівники) Одеського державного екологічного університету, НУ «Запорізька політехніка», Запорізького національного університету, НУ «Києво-Могилянська академія», Університету Григорія Сковороди в Переяславі, Державного університету телекомунікацій брали участь у засіданнях Вченої ради, Ради із забезпечення якості освіти, Комісії з питань етики та академічної доброчесності, методичних семінарах, круглих столах, засіданнях проєктних груп, громадському обговоренні ОПІ.

Забезпечення якості освітньої діяльності вимагає визначення показників рівня знань студентів, проведення моніторингу з метою подальшого коригування освітньо-професійних програм і вдосконалення освітнього процесу. Запроваджена в БІНПО система управління якістю підготовки фахівців передбачає використання оперативної інформації про успішність студентів для вживання своєчасних заходів.

У Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти впровадження інноваційних технологій оцінювання є складовою системи внутрішнього забезпечення якості освіти. Використання електронного освітнього середовища забезпечує прозорість процесу оцінювання, об'єктивність результатів та своєчасне надання зворотного зв'язку слухачам курсів підвищення кваліфікації і здобувачам вищої освіти. Особлива увага приділяється самооцінюванню, рефлексії та моніторингу динаміки індивідуальних освітніх досягнень.

Інноваційні технології оцінювання змінюють уявлення про якість освіти, перетворюючи оцінювання з контролюючого механізму на інструмент розвитку. Вони створюють підґрунтя для цифрової трансформації освітнього середовища, підтримують принципи академічної доброчесності та сприяють формуванню нової освітньої культури, орієнтованої на довіру, партнерство та ефективність. Таким чином, інноваційні технології оцінювання трансформують традиційні підходи до вимірювання якості освіти, перетворюючи оцінювання на інструмент стратегічного управління, педагогічного партнерства та розвитку культури довіри у навчальному середовищі. Вони створюють передумови для побудови гнучкої, відкритої й адаптивної системи освіти, здатної відповідати на виклики XXI століття.

Список використаних джерел

1. Герасименко Ю.С. (2025). Стратегія маркетингу як інструмент інноваційного розвитку закладу вищої освіти: досвід БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України. SCIENCE AND EDUCATION IN THE THIRD MILLENNIUM: information technology, education, law, psychology, social security and work, management. *International collective monograph. Volume I*. Institute of Public Administration Affairs. Lublin, Polska, 2025. p. 254-294.
2. Herasymenko, Y.; Komelina, O.; Hrybovska, Y.; Pakhomov, I. Trendwatching-Driven Modelling and Management of Structural Labour Market Imbalances. *Economics Ecology Socium* **2025**, 9, 110-121. URL: <https://ees-journal.com/index.php/journal/article/view/306>